

ZAKON**O NAMJEŠTENICIMA U ORGANIMA DRŽAVNE
SLUŽBE U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE****I - OSNOVNE ODREDBE**

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se radno-pravni status namještenika u organima državne uprave Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija), kantona, grada i općina (u daljnjem tekstu: organ državne službe), poslovi koje obavljaju namještenici, plaće, naknade i druga prava, dužnosti i odgovornosti iz radnog odnosa i druga pitanja koja se odnose na radno-pravni status namještenika u organima državne službe u Federaciji.

Član 2.

Na radno-pravni status namještenika u organima državne službe primjenjuje se Zakon o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 43/99, 32/00 i 29/03) i drugi opći propisi o radu i kolektivni ugovori, osim u pitanjima koja su regulirana ovim Zakonom.

Član 3.

Namještenici su osobe koje u organima državne službe obavljaju poslove utvrđene u popisu iz člana 6. ovog Zakona.

Član 4.

U organima državne službe Federacije, kantona, grada i općine Bošnjaci, Hrvati i Srbi kao konstitutivni narodi zajedno sa ostalima i građani Bosne i Hercegovine bit će srazmjerno zastupljeni.

Kao ustavno načelo proporcionalna zastupljenost bazirat će se na popisu stanovništva iz 1991. godine dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede, izuzev u organima državne službe općina čiji su pojedini dijelovi, prema Dejtonskom sporazumu i prema odlukama visokog predstavnika, pripali drugom entitetu ili drugoj općini.

Vlada Federacije, vlada kantona i općinski načelnik, odnosno gradonačelnik nadziru zastupljenost namještenika u organima državne službe iz stava 1. ovog člana.

Član 5.

Namještenici organa državne službe imaju pravo po slobodnom izboru organizirati sindikat, te se u njega učlaniti u skladu sa statutom ili pravilima tog sindikata, kao i pravo na štrajk u skladu sa zakonom.

II - POSLOVI NAMJEŠTENIKA

Član 6.

Namještenici obavljaju poslove iz nadležnosti organa državne službe koji su funkcionalno povezani sa poslovima osnovne djelatnosti iz nadležnosti tih organa utvrđenih propisom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) donesen na osnovu člana 6. stav 2. Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03, 23/04, 39/04 i 54/04) (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) i koji neposredno doprinose da se poslovi osnovne djelatnosti mogu u cjelini, pravilno i efikasno obavljati (u daljnjem tekstu: dopunski poslovi osnovne djelatnosti i poslovi pomoćne djelatnosti).

Dopunski poslovi osnovne djelatnosti odnose se na određene stručno-operativne, informaciono-dokumentacione, računovodstveno-materijalne i administrativno-tehničke poslove, a poslovi pomoćne djelatnosti odnose se na operativno-tehničke i pomoćne poslove.

Sadržaj poslova iz stava 2. ovog člana, njihova vrsta, složenost i uvjeti za obavljanje tih poslova utvrđuju se podzakonskim propisom koji donosi Vlada Federacije na prijedlog federalnog ministra pravde.

Vlade kantona mogu svojim propisom utvrditi dopunske poslove osnovne djelatnosti i poslove pomoćne djelatnosti iz nadležnosti kantonálnih, gradskih i općinskih organa državne službe koji nisu obuhvaćeni propisom iz stava 3. ovog člana.

Propisom iz st. 3. i 4. ovog člana utvrđuju se i kategorije radnih mjesta namještenika, što se određuje prema vrsti i složenosti dopunskih poslova osnovne djelatnosti i poslova pomoćne djelatnosti.

Član 7.

Radna mjesta namještenika sa opisom poslova i uvjetima za njihovo obavljanje utvrđuju se pravilnikom o unutrašnjoj

organizaciji organa državne službe u skladu sa ovim Zakonom i propisom koji se donosi na osnovu stava 3., odnosno stava 4. člana 6. ovog Zakona.

III - DUŽNOSTI I PRAVA NAMJEŠTENIKA

Član 8.

Namještenik je dužan obavljati sve poslove predviđene opisom poslova radnog mjesta na koje je raspoređen i dužan je te poslove obavljati savjesno, stručno i nepristrasno u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 9.

Namještenik je dužan izvršavati naredbe rukovodioca organa državne službe i rukovodioca organizacione jedinice (u daljnjem tekstu: šef jedinice) koje se odnose na obavljanje službenih poslova utvrđenih u opisu radnog mjesta na koje je raspoređen i postupati po tim naredbama ako nisu suprotne zakonu i drugim propisima.

Ako namještenik primi naredbu za koju se pretpostavlja da je nezakonita ili njeno izvršenje može izazvati materijalnu štetu, ima pravo upozoriti izdavaoca naredbe na te činjenice.

Ako izdavalac naredbe i pored upozorenja ostane pri naredbi, u tom slučaju dužan je naredbu izdati u pisanoj formi, ako već nije izdata u toj formi. Ako je tu naredbu izdao šef jedinice namještenik će o toj naredbi upoznati rukovodioca koji je nadređen šefu jedinice, a onda postupiti po naredbi, osim ako naredba predstavlja krivično djelo kada namještenik ima pravo odbiti izvršenje takve naredbe i taj slučaj prijaviti nadležnom tužilaštvu.

Ako namještenik izvrši pisanu naredbu čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo, u tom slučaju namještenik odgovara zajedno sa izdavaocem te naredbe.

Namještenik ne može biti pozvan na disciplinsku ili drugu odgovornost zbog primjedbi stavljenih na naredbu prema st. 2. i 3. ovog člana.

Član 10.

Namještenik je dužan svog radnog mjesta obavljati objektivno i profesionalno i ne smije tražiti, niti prihvaćati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, beneficiju, nagradu u novcu ili uslugama i slično.

Namještenik je dužan izbjegavati preduzimanje takvih aktivnosti ili radnji u obavljanju svog službenog posla kojima se otežava, ili onemogućava ostvarivanje prava i dužnosti građana, ili pravnih lica i u tom cilju ne smije ispoljavati svoja politička opredjeljenja i ne smije zloupotrebljavati svoja vjerska uvjerenja.

Član 11.

Namještenik je dužan čuvati službenu tajnu predviđenu zakonom ili drugim propisima i ta obaveza važi najduže jednu godinu po prestanku radnog odnosa, ako ga rukovodilac organa državne službe te obaveze ne oslobodi ranije.

Rukovodilac organa državne službe može namještenika osloboditi obaveze čuvanja službene tajne u upravnom ili sudskom postupku ako se radi o podacima bez kojih nije moguće utvrditi činjenično stanje i donijeti zakonitu odluku u tom postupku.

Oslobađanje od obaveze čuvanja službene tajne u smislu st. 1. i 2. ovog člana vrši se rješenjem.

Član 12.

Namještenik uživa zaštitu od prijetnji, napada ili drugih oblika ugrožavanja njegovog fizičkog i moralnog integriteta u toku obavljanja službenih poslova radnog mjesta na koje je postavljen.

Rukovodilac organa državne službe i šef jedinice dužni su po prijavi namještenika, ili sindikata, ili nakon saznanja na drugi način o ugrožavanju namještenika, u smislu stava 1. ovog člana, preduzeti odgovarajuće mjere za zaštitu tog namještenika.

Sa mjerama iz stava 2. ovog člana, koje su preduzete radi zaštite namještenika, obavezno se upoznaju namještenik i sindikat.

Član 13.

Rukovodilac organa državne službe i šef jedinice dužni su se prema namješteniku odnositi na način kojim se poštuje njegovo ljudsko dostojanstvo i njegov fizički i moralni integritet (zabrana vrijeđanja, omalovažavanja i maltretiranja na bilo koji način na koji se vrijeđa ljudsko dostojanstvo i moralni integritet).

Član 14.

Etički kodeks za državne službenike koji se donosi prema Zakonu o državnoj službi shodno se primjenjuje i na namještenike u organima državne službe.

IV - ODLUČIVANJE O PRAVIMA I DUŽNOSTIMA NAMJEŠTENIKA

Član 15.

O pravima, dužnostima i odgovornostima namještenika iz radnog odnosa na osnovu ovog, drugih zakona i podzakonskih propisa odlučuje rukovodilac organa državne službe osim kada je ovim Zakonom ili drugim propisima utvrđeno da o nekom pitanju odlučuje drugi organ, s tim što o pravima, dužnostima i odgovornostima namještenika u općinskim i gradskim organima državne službe odlučuje općinski načelnik, odnosno gradonačelnik (u daljnjem tekstu: rukovodilac organa državne službe).

O pravima, dužnostima i odgovornostima iz stava 1. ovog člana odlučuje se rješenjem.

Za donošenje i dostavljanje rješenja namješteniku primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o upravnom postupku.

Član 16.

Protiv rješenja iz stava 2. član 15. ovog Zakona namještenik ima pravo da u roku od 15 dana od dana prijema rješenja izjavi žalbu Odboru državne službe za žalbe iz člana 65. Zakona o državnoj službi (u daljnjem tekstu: Odbor za žalbe), ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Žalba odlaže izvršenje rješenja ako ovim Zakonom nije drugačije predviđeno.

Rješenje Odbora za žalbe doneseno po žalbi iz stava 1. ovog člana je konačno.

Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana može se pokrenuti spor kod nadležnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rješenja donesenog po žalbi.

Član 17.

Medijator državne službe predviđen Zakonom o državnoj službi djeluje kao posrednik u svim pitanjima koja se odnose na radno-pravni status namještenika.

V - RASPOREĐIVANJE NAMJEŠTENIKA NA RADNA MJESTA, POPUNA UPRAŽNJENIH RADNIH MJESTA, ZAPOŠLJAVANJE I OCJENA RADA

1. Raspoređivanje i postavljanje namještenika na radno mjesto

Član 18.

Rukovodilac organa državne službe rješenjem raspoređuje i postavlja namještenika na odgovarajuće radno mjesto za koje ispunjava sve uvjete utvrđene u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe.

Član 19.

Kada u organu državne službe postoji upražnjeno radno mjesto namještenika, rukovodilac tog organa prvo razmatra da li se može na to radno mjesto premjestiti namještenik koji se nalazi na sličnom radnom mjestu u okviru organa državne službe. Taj premještaj može se izvršiti po potrebi službe ili na zahtjev namještenika.

Prilikom odlučivanja o premještanju namještenika na upražnjeno radno mjesto u obzir se uzimaju ocjene rada koje je namještenik dobijao na radnom mjestu na kojem se nalazi, kao i njegovo ukupno angažiranje i rezultati rada koje je postigao na svom radnom mjestu.

Premještaj se vrši donošenjem rješenja kojim se vrši raspoređivanje na radno mjesto iz stava 1. ovog člana.

2. Odlučivanje o prijemu namještenika u radni odnos

Član 20.

O potrebi prijema namještenika u radni odnos odlučuje rukovodilac organa državne službe u okviru potreba i slobodnih radnih mjesta namještenika utvrđenih pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe.

Prilikom odlučivanja o prijemu novih namještenika u radni odnos rukovodilac organa državne službe dužan je voditi računa da prijemom osigura proporcionalnu zastupljenost konstitutivnih naroda: Bošnjaka, Hrvata i Srba i ostalih u organu državne

službe koja se bazira na popisu stanovništva iz 1991. godine, dok se Aneks 7. u potpunosti ne provede.

3. Popuna upražnjenog radnog mjesta putem internog oglašavanja

Član 21.

Popuna upražnjenog radnog mjesta u organu državne službe prvo se vrši putem preuzimanja namještenika iz drugog organa državne službe o čemu se objavljuje interni oglas.

Interni oglas objavljuje rukovodilac organa državne službe. Oglas se objavljuje na oglasnim tablama svih organa državne službe ili na drugi pogodan način koji osigurava da se zainteresirani kandidati upoznaju sa oglasom. Pravo prijavljivanja na ovaj oglas imaju namještenici iz organa državne službe svih nivoa vlasti u Federaciji.

Oglas ostaje otvoren najmanje 10 dana od dana objavljivanja.

Interni oglas sadrži:

- 1) naziv radnog mjesta i opis poslova upražnjenog radnog mjesta,
- 2) posebne uvjete utvrđene za obavljanje poslova tog radnog mjesta,
- 3) spisak dokumenata koje treba podnijeti uz prijavu na oglas,
- 4) rok trajanja oglasa,
- 5) adresu za podnošenje prijave na oglas.

Član 22.

Rukovodilac organa državne službe obrazuje komisiju za provođenje internog oglasa. Komisija se sastoji od tri člana od kojih je jedan predstavnik sindikata kojeg odredi sindikat, ako su namještenici tog organa organizirani u sindikat, a ako nisu organizirani u sindikat u tom slučaju član komisije je medijator državne službe. Komisija se obrazuje za svaki interni oglas.

Komisija iz stava 1. ovog člana razmatra sve prijave podnesene na interni oglas i utvrđuje listu kandidata koji ispunjavaju sve uvjete oglasa i listu kandidata koji ne ispunjavaju sve uvjete internog oglasa o čemu se sastavlja zapisnik. Lista se utvrđuje prema svim činjenicama koje su tražene internim oglasom.

Rukovodilac organa državne službe odlučuje o prijemu namještenika u radni odnos sa liste kandidata koji ispunjavaju sve uvjete internog oglasa o čemu se donosi pisano rješenje, a za kandidate koji nisu primljeni u radni odnos izdaje se pisano obavještenje, koje sadrži razlog zašto nije primljen u radni odnos i podatke o kandidatima koji su primljeni u radni odnos.

Protiv rješenja, odnosno obavještenja iz stava 3. ovog člana može se izjaviti žalba u skladu sa članom 26. ovog Zakona.

Primljeni namještenik stupa na posao kada rješenje o prijemu u radni odnos postane konačno.

4. Popuna upražnjenog radnog mjesta putem javnog oglašavanja

Član 23.

Ako se upražnjeno radno mjesto namještenika ne može popuniti putem internog oglasa onda se popuna tog radnog mjesta vrši putem javnog oglašavanja.

Javni oglas objavljuje se u najmanje tri različita dnevna lista koja se distribuiraju na cijelom području Federacije.

Javni oglas sadrži opće uvjete iz člana 24. ovog Zakona i posebne uvjete utvrđene pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe za radno mjesto koje se popunjava.

Rok za javni oglas ne može biti kraći od 15 dana računajući od dana objavljivanja oglasa prema stavu 2. ovog člana.

Provođenje javnog oglasa vrši se na način propisan u članu 22. ovog Zakona.

Član 24.

U radni odnos u organ državne službe na radno mjesto namještenika može biti primljena osoba koja ispunjava sljedeće opće uvjete:

- 1) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
- 2) da je punoljetna;
- 3) da ima opću zdravstvenu sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta;
- 4) da ima vrstu i stepen školske spreme potrebnu za obavljanje poslova radnog mjesta prema pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe;

- 5) da u posljednje dvije godine od dana objavljivanja javnog oglasa nije otpuštena iz organa državne službe kao rezultat disciplinske kazne na bilo kojem nivou vlasti u Federaciji, odnosno u Bosni i Hercegovini;
- 6) da nije obuhvaćena odredbom člana IX 1. Ustava Bosne i Hercegovine.

Za rad na pomoćno-tehničkim i pomoćnim poslovima u organu državne službe, radni odnos može zasnovati i osoba sa navršenih 15 godina života.

Član 25.

Rukovodilac organa državne službe odlučuje o prijemu namještenika u radni odnos sa liste kandidata koji ispunjavaju sve uvjete javnog oglasa.

Prijem u radni odnos vrši se rješenjem koje sadrži:

- 1) ime i prezime namještenika koji se prima u radni odnos;
- 2) naziv radnog mjesta i organizacione jedinice u kojoj se radno mjesto nalazi;
- 3) platni razred;
- 4) vrijeme trajanja radnog odnosa (neodređeno ili određeno vrijeme);
- 5) trajanje probnog rada i
- 6) datum stupanja na posao.

Namještenik stupa na posao nakon što rješenje o prijemu u radni odnos postane konačno.

Kandidati koji nisu primljeni u radni odnos, a ispunjavaju sve uvjete javnog oglasa predstavljaju rezervnu listu uspješnih kandidata i ta lista se čuva do isteka probnog rada za primljenog kandidata i koristi se pod uvjetima utvrđenim u stavu 1. člana 29. ovog Zakona.

Član 26.

Kandidat koji nije primljen u radni odnos ima pravo da po prijemu obavještenja o izboru primljenih kandidata, na obavještenje, odnosno rješenje o prijemu u radni odnos izjavi žalbu Odboru za žalbe u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno obavještenja.

Žalba iz stava 1. ovog člana zadržava izvršenje rješenja o prijemu u radni odnos.

Rješenje Odbora za žalbe doneseno po žalbi je konačno.

Član 27.

Odredbe Zakona o državnoj službi koje se odnose na eksterni premještaj državnih službenika u organ državne službe primjenjuju se i na namještenike u organima državne službe.

5. Probni rad

Član 28.

Namještenici koji se primaju u radni odnos putem javnog oglasa podliježu obavezni probnog rada koji traje tri mjeseca.

Neposredni šef jedinice prati rad namještenika u toku trajanja probnog rada i daje ocjenu o njegovim stručnim sposobnostima koje je pokazao na probnom radu. Ocjena se daje pisano i mora biti obrazložena.

Ocjena rada može biti zadovoljavajuća ili nezadovoljavajuća.

Ako je ocjena zadovoljavajuća rukovodilac organa državne službe donosi rješenje kojim potvrđuje postavljanje namještenika na radno mjesto, a ako je ocjena nezadovoljavajuća u tom slučaju donosi se rješenje o prestanku radnog odnosa tom namješteniku. To rješenje donosi se uz prethodno pribavljeno mišljenje sindikata, ako su namještenici tog organa državne službe organizirani u sindikat, a ako namještenik nije član sindikata pribavlja se mišljenje medijatora državne službe.

Izuzetno, namješteniku čiji je probni rad ocijenjen nezadovoljavajućom ocjenom, može se na njegov zahtjev i uz pribavljeno mišljenje sindikata, odnosno medijatora državne službe produžiti probni rad za još tri mjeseca sa utvrđenim zahtjevima koje namještenik treba da ispuni u toku produženog probnog rada o čemu rukovodilac organa državne službe donosi rješenje.

Nakon isteka produženog probnog rada iz stava 5. ovog člana postupa se na način predviđen u odredbama st. 3. i 4. ovog člana.

Član 29.

U slučaju kada se donese rješenje o prestanku radnog odnosa namješteniku iz razloga predviđenih u stavu 4. član 28. ovog Zakona, rukovodilac organa državne službe prima u radni odnos sljedećeg kandidata sa rezervne liste iz stava 4. član 25. ovog Zakona i tog kandidata postavlja na to radno mjesto.

Primljeni namještenik iz stava 1. ovog člana podliježe probnom radu u skladu sa odredbama člana 28. ovog Zakona.

6. Radni odnos na određeno vrijeme

Član 30.

Za obavljanje izvanrednih, ili privremenih, ili povremenih poslova, ili poslova čiji se obim privremeno i nepredviđeno povećao, a koji nisu trajnijeg karaktera, zasniva se radni odnos na određeno vrijeme dok traju potrebe za obavljanje tih poslova a najduže dvije godine.

Poslovi iz stava 1. ovog člana postoje onda kada njihovo obavljanje po svojoj prirodi traje određeno vrijeme i kada zbog toga ne postoje uvjeti da se za obavljanje tih poslova u pravilniku o unutrašnjoj organizaciji organa državne službe otvori radno mjesto za radni odnos na neodređeno vrijeme.

Radni odnos na određeno vrijeme, u smislu stava 1. ovog člana, zasniva se uz prethodno pribavljeno mišljenje sindikata o ispunjavanju uvjeta iz stava 2. ovog člana.

Ako u organu državne službe postoji upražnjeno radno mjesto namještenika na kojem se prema opisu poslova tog radnog mjesta obavljaju poslovi iz stava 1. ovog člana, u tom slučaju za obavljanje tih poslova ne može se zasnovati radni odnos na određeno vrijeme.

Ako je radni odnos na određeno vrijeme zasnovan suprotno odredbama st. od 1. do 4. ovog člana takav radni odnos smatrat će se radnim odnosom na neodređeno vrijeme.

Radni odnos na određeno vrijeme može se zasnovati i u slučaju zamjene odsutnog namještenika, koji traje do povratka odsutnog namještenika na posao.

Postupak prijema namještenika u radni odnos na određeno vrijeme provodi se prema odredbama čl. od 23. do 26. ovog Zakona.

7. Stručni ispit

Član 31.

Namještenici koji se nalaze na radnim mjestima na kojima se obavljaju dopunski poslovi osnovne djelatnosti, u skladu sa propisom iz člana 6. ovog Zakona, podliježu obavezni polaganja stručnog ispita.

Namještenici više školske spreme iz organa državne službe na svim nivoima vlasti u Federaciji i namještenici srednje školske spreme iz federalnih i kantonalnih organa državne službe stručni ispit polažu pred komisijom koju imenuje federalni ministar pravde, a namještenici srednje školske spreme iz općinskih i gradskih organa državne službe stručni ispit polažu pred komisijom koju imenuje rukovodilac kantonalnog organa uprave nadležnog za poslove uprave.

Stručni ispiti položeni pred komisijama iz stava 2. ovog člana važe u svim organima državne službe na svim nivoima vlasti u Federaciji.

Stručni ispit sastoji se iz provjere znanja iz oblasti koje su potrebne za obavljanje poslova iz nadležnosti organa državne službe koji se odnose na poslove namještenika.

Član 32.

Namještenici koji su se zatekli u radnom odnosu u organu državne službe na dan stupanja na snagu ovog Zakona, a nemaju položen stručni ispit dužni su taj ispit položiti u roku od šest mjeseci od dana donošenja propisa iz stava 6. ovog člana, a ako se radi o pripravniku on stručni ispit polaže u roku utvrđenom u članu 37. stav 3. ovog Zakona.

Namještenici srednje školske spreme koji za vrijeme prijema u radni odnos u organ državne službe imaju navršen radni staž u trajanju od šest, odnosno devet mjeseci od dana sticanja više školske spreme, a nisu položili stručni ispit mogu se primiti u radni odnos, ali su dužni taj ispit položiti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana prijema u radni odnos u organ državne službe.

Namješteniku koji ne položi stručni ispit u roku iz st. 1. i 2. ovog člana prestaje radni odnos u organu državne službe o čemu se donosi rješenje.

Izuzetno, ako namještenik iz st. 1. i 2. ovog člana iz opravdanih razloga nije mogao izaći na polaganje stručnog ispita u predviđenom roku može se na njegov zahtjev i uz pribavljeno mišljenje medijatora državne službe produžiti rok za polaganje ispita do tri mjeseca o čemu rukovodilac organa državne službe donosi posebno rješenje.

Sredstva za polaganje stručnog ispita namještenika iz st. 1. i 2. ovog člana osigurava organ državne službe iz kojeg namještenik polaže stručni ispit, a sredstva za polaganje popravnog ispita snosi namještenik.